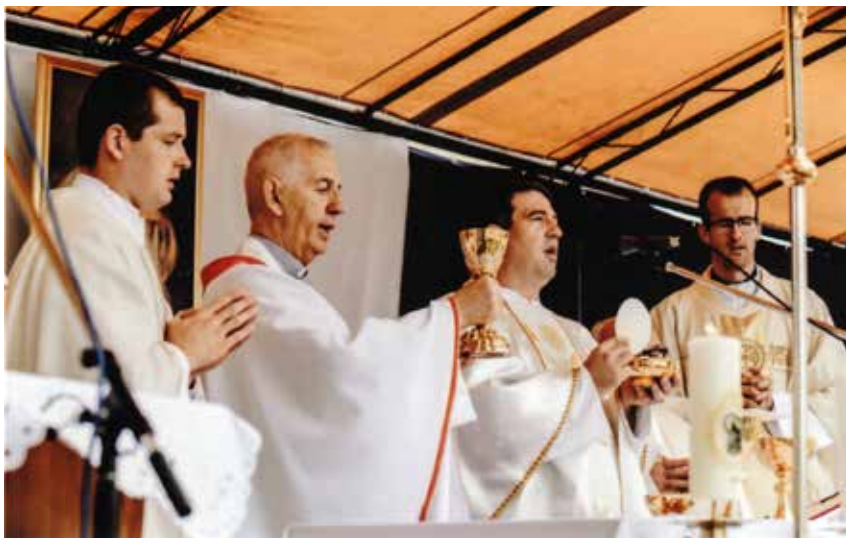

MLADA MISA

vlč. Gabrijel Prekratić – Ivanovac (kod Osijeka), 22. srpnja 2018.

► Piše: don Anto Orlovac

Dragi mladomisniče!
Draga moja braćo i sestre, sudionici ovoga mladomisničkog slavlja!

Ti si nas pozvao, a dobri Bog nas sabrao, danas na radosno slavlje tvoje mlade mise, dragi mladomisniče, vlč. Gabrijele. Mlada misa, prvo misno slavlje novoga svećenika sa svojom župom, sa svojim narodom. U zraku se osjeća radost. I zvona su danas radosnije zabrujala, i ptice danas ljepše pjevaju. Ti si svećenik mladomisnik. Po svetom redu obilježen si upravo time da si misnik, da slaviš sv. misu. Time je rečeno da je glavna zadaća svakoga svećenika: Bogu prinositi sv. misnu žrtvu. Bogu ništa draže od toga: jer to je žrtva Njegova Sina. A svećeniku i vjernicima ništa potrebnije od toga. Eto na koju te visinu uzdiže i postavlja Bog koji te je izabrao i pozvao i kojemu si se ti

odazvao. Imat ćeš u svome svećeničkom životu puno različitih dužnosti i poslova, ali ne zaboravi nikada: ti si najprije misnik.

Zato bih želio zajedno s tobom i s ovim Božjim narodom razmišljati upravo o sv. misi, najvećoj svetinji koja ti je povjerena. Služim se mislima i pjesničkom meditacijom jednoga mladog svećenika koji je još davne 1936. napisao predivnu pjesničku meditaciju o sv. misi* svojim kolegama mladomisnicima. To je hercegovački franjevac fra Nenad Peihar (1910. – 1945.), koji je s nepunih 35 godina podnio mučeništvo jer su ga komunisti ubili 1945., a danas se za njega vodi postupak za proglašenje blaženim, s još 65 hrvatskih franjevaca iz Hercegovine. Vrijedi se zauzastaviti kod njegovih misli i ponijeti ih sa sobom u svećenički život. One su divna poruka i nama svećenicima

i vama, dragi vjernici.

Pristup. Svećenik pristupa oltaru. Započinje sv. misu. Svećenik pjesnik sabire svoje misli pred Bogom i razmišlja:

Pristupam k svetom oltaru.

Tibi me koraci vode

Pred lice blago Gospoda dobrog,

Koji je jutros,

Sa svitanjem zore,

Prosuo radost niz putove mladosti moje.

Nekoć je sv. misa počinjala latinskim riječima »Introibo ad altare Dei« (Pristupit ću Božjem žrtveniku). Posvijestimo si na početku svake sv. mise pred koga stupamo. Pred svetoga Boga. Ali, nije to Bog straha, nego dobrote. Tu nas čeka »lice blago Gospoda dobrog«. Saberimo svoje misli jer smo možda stigli pred oltar iz svojih poslova, obveza, susreta. Nogometaš ne istrčava na teren bez zagrijavanja. Ne bi trebao ni svećenik bez kratke priprave. Pred koga to dolazim? Zastanimo na trenutak i zagledajmo se u *lice blago Gospoda dobrog!*

Ali sv. misa nije samo naš govor Bogu, pa ma kako lijep i spremljen bio. Misa je susret i dijalog. A kod radosnog susreta dvojica govore. Dopustimo da i Bog nama progovori! Ponajprije u Njegovoj riječi koju čitamo. Prevažno je da misna čitanja budu dobro i jasno pročitana, Evanđelje dostojno naviješteno i protumačeno. Svećenik mora biti svjestan da Isus kroz njega govori. Zato osluš-

* Prva žrtva (Mojim kolegama za mladu misu).

kuj: i ti kao propovjednik, ali i Božji narod kojemu govoriš. Poslušajmo Njegovu riječ pozornost, jer svakomu On želi progovoriti, razmislimo o njoj, tumačimo je Božjem narodu, ponesimo je sa sobom u život! Upućujmo Bogu usrdne molitve za sebe i za druge, za žive i mrtve. To je prva svećenikova zadaća.

Svet. Nakon što smo čuli Božju riječ i o njoj razmišljali, prinosimo darove Bogu: kruh i vino. I molimo ga da ih Sveti Duh po svećenikovim riječima posveti i pretvori u nešto najsvetije što postoji: u Tijelo i Krv Njegova sina Isusa, koji je upravo za tu svetu zadaću ovlastio biskupe i svećenike. Zato uzdižemo duše k Bogu: i svećenik i Božji narod. Jer, nismo u tom slavlju sami. Pridružuju nam se čete nebeskih anđela i slave svetoga i dobroga Boga.

Neka nam dušu obuzmu plemeniti i lijepi osjećaji. Dopustimo da to uđe u naše duše! Osluškujmo s misnikom pjesnikom i

Čujem:
Iz plavih daljina,
U laganom ritmu,
Izviru zvukovi zanosne pjesme
Tihano... lagan... jače... sve jače:
Svet... svet... svet...
Hosana... hosana... hosana...

To Isus se
– Nevino Janje –
Na treptavom valu molitve žarke
Uz nebesku pjesmu,
Što zbor mu je anđela pjeva,
Lagano spušta na oltar
Za nevino žrtvu ovoga svetoga dana.

Isus se u blagom lahoru spušta među nas, na oltar. Svećenik i Božji narod iščekuju Isusov silazak na oltar iz plavih nebeskih dubina. Kao

da čuju zvukove andeoske *zanosne pjesme: Tihano... lagan... jače... sve jače.* Ta nas pjesma uvodi u otajstvo, u najsvetiji dio sv. mise. Mnogi su glazbenici i skladatelji pokušavali prikazati svu raskoš toga trenutka. Jer, uz pjevače u crkvi Bogu pjeva i zbor anđela. Sve se stapa u jedan veličanstven: Svet, svet, svet. Svećenik sa svojim vjernicima ima čast biti domaćin samome Isusu. Nezamislivo druženje presvetog Boga i čovjeka kao dvojice najboljih prijatelja!

Slijedi *pretvorba*. Isus je sada tu, na oltaru. Božji narod kleči pred tajnom. Mladomisnik je zahvaćen osjećajima, ne zna što bi rekao. Zapravo i ne treba tu puno riječi. Bolje je pustiti da nam plemeniti osjećaji duboko

zahvate dušu.

Naš svećenik

fra Nenad nježno se obraća nazočnom Isusu:
O Janješče bijelo!
O Janješče bijelo!
– Ja bih sad plakao samo
Od tolike sreće... - - -
Zvonite ... – zvonite zvonima svim
Kroz tišinu sunčanog podneva...
Pjevajte zanosnu pjesmu...

Jer ovdje je Janješče bijelo, Koje se dobrome Ocu žrtvuje za nas, Da nas preporodi ljubavlju čistom. I tako nas nevino nanovo pomiri s Njim.

Trenutak pretvorbe trenutak je ushita i zanos. On se može samo doživjeti, osjetiti, vjerovati. Tu je mjesto radosti, svečanim zvonima koja tu radost raznose okolinom. U nekim župama i danas se na podizanje zvoni. Tako i zvona pjevaju s misnikom i misarima. Isusova žrtva ima za cilj *da nas preporodi ljubavlju čistom*. Tko to Isusu dopusti, blago njemu. Naši vjernici znaju reći za nedjeljnu sv. misu: »Ja se nakon mise cijeli dan osjećam lijepo, nekako svečano i smireno. Ako misu propustim, ostaje neka praznina u meni«. Svećenik nerijetko mora žuriti s jedne nedjeljne sv. mise na drugu, ostalim vjernicima koji ga čekaju. No, valja se barem na trenutak zaustaviti kod toga doživljaja Isusove blizine. Od njega je doista moguće dugo živjeti.

Dolazi *sveta pričest*. Što sada doživljava svećenik pjesnik? Neka nam sam kaže!

Mir...

*Dubok tajanstven mir... –
Isus mi donio poljubac mira
I ušao tibo u zatišje mojega srca.*

...

*U duši mi vlada kraljevsko podne,
Vedro,
U plimi sunčanoga svijetla
I beskrajnom prostranstvu tajnih tišina.*

Isus mi donosi *poljubac mira* i ulazi *tibo u zatišje mojega srca*. Ali to zatišje treba stvoriti. Duša je ispunjena toplinom. Reći ćete mi da sam romantičar. Jesam, ne stidim se toga. Stidim se samo što nisam dovoljno »romantičan« da to svaki put osjetim i doživim kako treba. Mi smo u žurbi zbog brojnih obveza pomalo zaboravili na ljepotu sv. mise, na ljepotu susreta. Sve smo racionalizirali i sveli na puno riječi. A srce pone-

Fra Nenad Pehar s đacima na vratima samostana na Širokom Brijegu

kad ne treba riječ, nego šutnju. Sv. pričest je mjesto za to. Ponekad kao da se bojimo susresti se u šutnji sa svojim Bogom. A svećenik pjesnik se upravo sunča i grije na toplini Isusove blizine. Zato mu je u duši *kraljevsko podne, vedrina i plima sunčanog svjetla*, kako opisuje. Trudimo se i mi doživjeti nešto od toga! Kako Božji narod zna biti oduševljen nakon lijepe sv. mise!

Mladomisnički blagoslov. I dolazi završetak radosnog druženja s Bogom i braćom i sestrama. Pjesnik još jednom sažima poruku sv. mise, koja je i glavna poruka kršćanske vjere: *Isus vas ljubi*. Kad se opraštamo s dragim osobama, grlimo se. I svećenik-pjesnik sve vjernike grli u Isusovoj ljubavi i otpušta u život. Divan znak te Isusove ljubavi nam je i naš svećenik-mladomisnik kojega Isus poziva i šalje da braći ljudima donese *ljubavi Njegove znamen*. Svećenik otpušta Božji narod u miru zazivajući na njegova Božji blagoslov. Primamo ga da bismo ga ponijeli u život. Čuo sam u nekim njemačkim crkvama kako na kraju svećenik otpušta narod riječima: »Podite i donosite mir!«. Eto, to je divna zadaća kršćanina.

Ti ćeš, dragi mladomisniče Gabrijele, na kraju ovoga svečanoga slavlja podijeliti svoj mladomisnički

blagoslov svojoj majci, braći i sestrama, rodbini i prijateljima i svima nazočnima. Danas prvi put, a odsada kod svake sv. mise. Svećenik uvijek blagoslivlja, blagoslov dijeli. Blagoslivljaj, brate misniče, danas i uvijek! Ova naša draga župa ivanovačka, ova zemlja Hrvatska, cijeli svijet, svi ljudi, trebaju puno Božjeg blagoslova. Skidaj prokletstvo, dijeli blagoslov. Blagoslivljaj onako kako svećenik pjesnik na kraju poručuje:

*O ljubljena braćo, sve bib vas htio
U ovome svetom času
Obujmit u velik zagrljaj ljubavi čiste.*

...

Isus vas ljubi!

I mene je poslao k vama,

Da vam donesem te ljubavi Njegove znamen:

Blagoslov Oca

I Sina

I Duba Ljubavi vječne.

*Neka taj blagoslov sada se izlije na vas,
Da život vam bude pun sreće i radosti!*

Amen.

A s ovim divnim mislima svećenika, pjesnika i mučenika fra Nenada, za kojega se nadamo da će uskoro biti uzdignut na čast oltara kao blaženik, i ja, dragi mladomisniče Gabrijele, izričem svoju čestitku: Tebi, Tvojim majci, cijeloj obitelji, župniku i župljanima ove drage mi ivanovačke župe koja, evo, nakon punih 46 godina doživje ponovno mladomisničko slavlje. S njime Ti želim i molim da: *Blagoslov Oca/ i Sina/ i Duba Ljubavi vječne*, po zagovoru svete Rozalije, sada se izlije na Tebe, da misnički Ti život bude pun sreće i radosti! Amen. ✍

XI. postaja puta križa, dar Hercegovačke franjevačke provincije, pred crkvom Muke Isusove u D. Maclju, gdje je pokopan 21 svećenik i redovnik iz više zajednica, ubijeni na Križnom putu

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vat. sabora izjavljujemo da ne želimo preteći sud Crkve kome se potpuno podvrgavamo. Riječi »mučenik«, »mučeništvo«, »čudesa« i slično imaju u ovom glasilu samo vrijednost ljudskog svjedočenja.

STOPAMA POBIJENIH

glasilo Vicepostulature postupka mučeništva
»Fra Leo Petrović i 65 subraće«, XIII, 1 (22),
Široki Brijeg, 2019. , siječanj – srpanj, 2019.

Glavni i odgovorni urednik:
fra Miljenko Stojić, vicepostulator

Lektura i korektura:
Zdenka Leženić

Adresa:
Kard. Stepičca 14, 88220 Široki Brijeg
Avenija G. Šuška 2, 10040 Zagreb

Veza:
tel.: +387 39 700-325
faks: +387 39 702-936
e-pošta: mostar@pobijeni.info
internet: www.pobijeni.info

Grafički prijelom i tisak:
FRAM-ZIRAL, Mostar

Glasilo izlazi polugodišnje:
siječanj i srpanj

Stare brojeve, osim ovoga posljednjeg, možete u pdf obliku preuzeti sa stranica portala pobijeni.info u poglavlju Izdavaštvo.

Cijena pojedinog primjerka:
3 KM; 12 KN; 3,75 EUR; 4,25 CHF;
6,50 USD; 6,50 CAD

Godišnja pretplata (s poštarinom):
BiH 7,5 KM; RH 33 KN; EU 7,5 EUR;
CH 8,50 CHF; SAD 13 USD; Canada 13 CAD

Slanje pretplate, dobrovoljnih priloga...:

a) poštanskom uputnicom
b) UniCredit Bank d.d. Mostar;
Korisnik: Hercegovačka franjevačka
provincija;

Svrha: prilog Vicepostulaturi
žiro-račun: 3381602276649744
devizni račun:
IBAN: BA393381604876650839
SWIFT: UNCRBA22

ISSN: 1840-3808

RIJEČ UREDNIKA

fra Miljenko Stojić

Dragi čitatelji!

Pred nama je još jedan broj našega glasila Stopama pobijenih. Stvaran je kao i prošlih godina, ustrajnim prikupljanjem svjedočanstava i dokumenata s raznih strana. Hvala Bogu, dosta se toga prikupilo, iako ništa nije previše. Trenutačno smo, mogli bismo reći, gotovo iscrpili sve te izvore. Ali Bog uvijek providi tako da ćemo u sljedećem broju, čvrsto vjerujem, moći objaviti nova postignuća na tom području. Trebamo samo provjeriti još neke činjenice.

Okolnosti u kojima živimo takve su kakve jesu. Nikada ne ćemo postići da budu baš onakve kakve bismo željeli imati. Neprestana je to borba i tako će i ostati. Važno je samo da smo razmišljali kako treba i nakon toga dali sve od sebe. Međutim, pitanje je jesmo li zaista bili takvi? Dogodi nam se da stvari gledamo samo kroz naočale svoje korisnosti ili kroz subjektivne naočale, a ne kroz one objektivne, koliko to koristi zajednici čiji sam član. Kad bismo znali tako postupati, mnogo toga bi oko nas bilo drukčije. Nema nam druge nego neprestano učiti mudrost življenja. Govore nam to svi naši mučenici kroz povijest. Nisu oni bili pojedinci koji su se borili za neke svoje osobne probitke, nego članovi zajednice koji su s njom živjeli i za nju dali život. Zbog toga ih se danas sjećamo i zbog toga ne će biti zaboravljeni. Svaki novi naraštaj, naime, treba svjetlo koje će ga voditi kroz život.

Da su pobijeni hercegovački franjevci zaista bili pravo to svjetlo, govore nam

mnoga svjedočenja. Neka od njih donosimo i u ovom broju glasila. Zanimljiva su, kao i sva druga koja smo do sada objavili. Pokazuju da se može sve učiniti ako se otvorimo svome Bogu i njegovu snagu prizovemo u svoj život. Pozivamo sve one koji su po zagovoru hercegovačkih pobijenih franjevaca doživjeli neku milost da nam se jave tako da njihovim svjedočenjem možemo obogatiti i druge. Smisao Božjega dara uvijek je u dijeljenju, a ne u sebičnu čuvanju samo za sebe.

Dok razmišljamo o svemu ovomu, zacijelo bismo se trebali upitati i koliko se borimo za svoju domovinu? Ona je naš okvir za postojanje na ovoj krhkoj zemlji i ne možemo dići ruke od nje, moramo joj pomagati. Najprije se trebamo početi moliti na tu nakanu da bismo nakon toga, u skladu s Božjim nadahnućem, počeli djelovati. Trebamo ju imati jer inače ne ćemo o svemu ovomu moći govoriti, kao što je to bilo u jugokomunizmu. Obvezuju nas na to svi pobijeni, ne samo naši fratri. Previše ih je zaista bilo kroz protekla vremena. Sada nam trebaju svijetliti kao uzor u izgrađivanju života dostojnoga za življenje.

Nadamo se da će kroz ovakve ili slične naočale početi gledati život i oni koji trenutno ne vide sreću u domovini pa odlaze diljem svijeta. Ne bude li nas na našim prostorima, nestat će nas i možda će samo povijest pisati o nama.

Glavu gore i neka nam je svima
mir i dobro!

IZ SADRŽAJA

Iz ljetopisa	4	Odjek u umjetnosti	45
Istraživanja	9	Nagradni natječaj	48
Stratišta	23	Podsjetnik	51
Pobijeni	26	Suočavanje s prošlošću	53
Glas o mučeništvu	37	Razgovor	54
Glas o znakovima	39	Podlistak	57